

A város büszke ránk

– Dumitru Șerban, a temesvári Nyugati Egyetem Képzőművészeti Karának dékánja –

– A temesvári Nyugati Egyetem keretében működő Képzőművészeti Kar – amelyet Ceaușescu idején megszüntettek – az 1989-es politikai változásokkal egy időben jött létre, amikor néhány tanár kezdeményezésére jóváhagyták újraindítását. Rendkívüli nyitást jelentett ez Temesvár számára, akkor is, ha abban a pillanatban az egyetem még nem volt felkészülve ilyen fajta oktatási formára, amely speciális műtermeket, épületeket, taneszközöket is igényel.

Az első órákat még az egyetem folyosóin tartották, majd később a városnak egy nagyon lepusztult, sáros részében, a Bogdănești utcában kapott a fakultás egy garzonokból álló épületet.

2004-re már öt külön szak működött körülbelül 165 diákkal és 25 tanárral. Én 2000-ben vettem át ezt a fakultást, amikor a kollégáim megválasztottak dékánnak. A legfontosabb feladat akkor a Képzőművészeti Egyetem struktúrájának fejlesztése volt, az, hogy elindítsuk a teljes körű képzéshez szükséges összes szakot, ám addigra már kinőttek a rendelkezésre álló teret. Ekkor újra elkezdtünk megfelelő épületet keresni, adódott is egy nagyszerű lehetőség: a Nyugati Egyetem és a Hadügyminisztérium között létrejött megállapodásnak köszönhetően megkaptuk ezt az épületet, egy felszámolt laktanyát, amelyben jelenleg is működünk. Az építkezés két évig tartott, minden költségét a Nyugati Egyetem állta. Amint azt önök is láthatják, sikerült szépen helyreállítani az épületet, pedig jó része nagyon lepusztult volt.

2002-ben költözhattünk be, és a következő három évben hatalmas létszámgyarapodás történt: a korábbi 165 diák és 5 szak helyett ma már 750 diákunk és 11 szakunk van. Három nagy tanszékünk működik: a képzőművészeti (festészet, grafika, szobrászat, restaurálás) az iparművészeti (textilművészet, művészetpedagógia), valamint a dizájn (termékdizájn, multimédia stb.). Jövő évi terveink között szerepel a művészettörténet és -elmélet, illetve a fotó-videó és képmegmunkálás szak létrehozása.

A posztgraduális oktatás is sokat fejlődött az elmúlt években. Jelen pillanatban kilenc magiszteri, azaz mesterképző szakunk van (festészet, grafika, szobrás-

zat, textilművészet, termékdizájn, pedagógia stb.), amelyeken összesen több mint 350 diák tanul.

Két éve doktori iskola is működik nálunk, több mint száz doktorandusszal, még szegedi és budapesti, sőt németországi hallgatók is vannak közöttük.

Ez a hely, ahol most beszélgetünk, valamikor padlás volt. Mi azonban multifunkcionális térére alakítottuk át, műhelyekkel, stúdiókkal, amelyeknek falait el is lehet mozgatni abban az esetben, ha nagyobb kiállítást rendezünk. Havonta vannak itt kiállítások tanítványaink vagy más egyetemek diákjainak munkáiból. Külföldi kulturális központok is gyakran bemutatkoznak nálunk, mint például az osztrák, a német, az olasz, az angol központ, aminek eredményeképpen híres gyűjtemények is eljutottak már hozzánk. Nemrég Pécsnek volt itt fantasztikus kiállítása, és mi is viszünk majd egyet Pécsre. Szegeddel és Budapesttel szintén jók a kapcsolataink.

A stúdiók és általában maga az egész tér úgy van kialakítva, mint egy állandó kiállítóhely. Ez azt jelenti, hogy a tanár folyamatosan válogat a legjobb diákok munkái közül, gyakran cseréljük az anyagot. Létrehoztunk egy kortárs művészeti raktárt is, hogy legyen hol tárolni az éppen ki nem állított munkákat. A folyosókat ugyancsak galériákká alakítottuk: összesen két kilométer hosszú kiállítófelületet hoztunk így létre. Önök most éppen a félév végi, mintegy hatezer munkából álló kiállítást láthatják, amely természetesen nyitva áll más egyetemek, iskolák, illetve a lakosság előtt is. Egész évben nagy buszokkal érkeznek ide a művészeti líceumok diákjai.

A Képzőművészeti Egyetem műtermében

Az elmúlt tizennégy esztendőben a folyamatos fejlődésnek köszönhetően jelentősen bővültek külföldi, európai kapcsolataink. Ebben nagy szerepe volt a helysínki székhelyű Cumulus Egyesületnek is. Néhány éve a mi egyetemünket is felvették az európai elit képzőművészeti egyetemek közé. Szeretnénk a jövőben egy nagy, európai szintű egyetemi találkozót is rendezni.

Nagyon jók a kapcsolataink az athéni egyetemmel, diákjaink négy-öt görögországi helyen is dokumentációs táborokban vesznek részt: ez három hónapos nyári gyakorlat, amelyre nagy súlyt fektetünk, mert úgy látjuk, hogy a környezet- és kultúraváltás nagyon jól tesz a fiataloknak.

Az, hogy éppen itt jött létre egy ilyen iskola, azért érdekes, mert Temesvár eredendően ipar- és kereskedőváros, illetve mert a művészeti képzést nagyon elsorvasztották a rendszerváltást megelőző ötven évben. '89 után viszont a képzőművészeti mellett újjászületett a színművészeti és a zeneművészeti főiskola is. A város jól fogadott bennünket, büszke ránk. És jó lenne, ha ebben a különleges környezetben, ahol több nemzetiség és kultúra él együtt és hat egymásra, az előbb említett művészeti ágak is hasonlóképpen megtermékenyítő, gazdagító kölcsönhatásba kerülnének. Ez jól illene Temesvár egyensúlyteremtő jellegéhez.

Én magam aradi vagyok, Temesváron kívül ott is dolgozom, egyszerre két kulturális intézményt vezetek, mert a Romániai Képzőművészek Szövetsége aradi fiókjának is elnöke vagyok. Nagy próbatétel volt számomra az egyetem irányítása, és rendkívül büszke vagyok arra, amit itt megvalósítottunk. De amikor büszkeségről beszélek, el kell mondanom, hogy ez a képzőművészeti egyetem nem jött volna létre az itteni művészközösség nélkül. Temesvár (Iasi és Kolozsvár mellett) még

Ceaușescu idején is megőrizte művészeti líceumát. A jelenlegi egyetemi tanári kar részben korábbi líceumi tanárokból állt össze, de szinte az ország minden részéről érkeztek ide olyan európai rangú művészek is, mint például Jakabházi Sándor Nagyszebenből vagy Kocsis Rudolf Aradról.

Azt hiszem, az itt kiállított műalkotásokon, pontosabban azok befejezettségén, végiggondoltságán jól látszik, hogy a szerény körülmények, a szegénység ellenére milyen nagyszerű munkát végeznek tanáraink és diákjaink.

Hogy csak egy példát említsek: dizájn szakos hallgatóink New Yorkban elnyerték a harmincezer dolláros nagydíjat termékdizájn kategóriában, az egyetem is kapott huszonezer dollárt, sőt még az első dicséretet is az egyik diákunk kapta. Összesen hatvanezer dollárt hozhattunk haza, ami azt jelenti, hogy sikerünket, tudásunkat ezúttal anyagi megbecsülés formájában is elismerték... Ez megerősített bennünket abban, hogy van értelme annak, amit teszünk. ■

Montázs a műterem falán

Az összeállításban szereplő beszélgetéseket Módos Péter készítette Borsi-Kálmán Béla segítségével. Fordította: Szilágyi N. Zsuzsa.